

Leirfjord kommune
- muligheter på land og på vann

Kommunal sommer- og vinterdrift av veier i Leirfjord kommune

Retningslinjer og kriterier

SAKSNR. I ELEMENTS: 2026/108

REDIGERT: 18.02.2026

VEDTATT AV KOMMUNESTYRET: sak xx/xx i møte den xx.xx.xxxx

Innhold

1. MÅLSETTINGER.....	2
1.1 Generelt	2
1.2 Mål for sommersesong	2
1.3 Mål for vintersesong.....	3
1.4 Kontraktperiode	4
2. VEIKATEGORIER OG KRITERIER FOR DRIFT	5
2.1 Veieier	5
2.2 Veifunksjon.....	5
2.3 Hovedveier	5
2.4 Samleveier	6
2.5 Adkomstveier	6
2.6 Kriterier for kommunal drift av samle- og adkomstveier	6
2.6.1 Minimumskrav for kommunal drift.....	6
2.6.2 Andre forhold som tilsier kommunal drift	7
2.6.3 Avvik fra kriteriene	7
2.7 Kommunale og fylkeskommunale gang- og sykkelveier.....	7
2.8 Parkeringsplasser mv.	8
2.9 Private veier	9
3. KLASSIFISERING AV VEIER	10
3.1 Overtakelse av privat vei.....	10
3.2 Nedlegging av kommunal vei	10
3.3 Klagebehandling.....	10
4. STANDARDKRAV	11
4.1 Standardkrav til vei.....	11
4.2 Standardkrav til vedlikehold.....	11
4.3 Andre bestemmelser.....	11
5. VEDLEGG	11
• Veiliste, med prisskjema 2026.....	11
• Kart som viser hvordan endringene påvirker kommunalt vedlikehold av vei.....	11

1. MÅLSETTINGER

1.1 Generelt

Hensikten med disse retningslinjene er å klargjøre status og ansvar for veier i Leirfjord kommune og dermed danne grunnlag for vedlikehold og vedlikeholdskontrakter. En vei anses som kommunal der det er gjort avtale eller vedtak (planvedtak eller enkeltvedtak) hvor Leirfjord kommunen påtar seg driftsansvar (sommer- og/eller vintersesong), eller veier hvor kommunen er grunneier. Oversiktskart og liste over kommunale veier er vedlagt.

Kommunens målsettinger for de enkelte veikategorier er angitt i kriteriene og bestemmelsene for hver veikategori, se kapittel 2.

Det faktum at en vei er kommunal, medfører nødvendigvis ikke at den til enhver tid holdes åpen. Det kan være eksempler der vedlikeholdet/snøbrøyting er behovsstyrt.

1.2 Mål for sommersesong

Kommunal drift i sommersesongen betyr at veiene i utgangspunktet holdes farbare av kommunen fra vår til høst.

Dette inkluderer:

- Grusing/høvling/reasfaltering.
- Mindre og større reparasjoner av veibane, grøfter og stikkrenner.
- Vedlikehold av skilt.
- Reparasjon av rekkverk.
- Rydding av skog og vegetasjon til 3m utenfor vegkant.

Eventuell opprusting av standarden på kommunale veier utføres i henhold til budsjett og egen vedlikeholdsplan (hovedplan vei).

1.3 Mål for vintersesong

Kommunal drift i vintersesongen betyr at veiene i utgangspunktet holdes farbare fra høsten når veiene dekkes av is og snø, til våren når is og snø ikke lenger preger veiforholdene.

Dette inkluderer:

- Oppsett/nedtaking av brøytetikker høst og vår.
- Snøbrøyting og sandstrøing etter avtalt standardkrav.
- Sandstrøing når behov tilsier det.
- Sørge for at stikkrenner er åpne.
- Holde siktsoner i kryssområder fri for snø.

Sesongen avsluttes med evt. kosting og inspeksjon.

1.4 Kontraktperiode

Kontraktperioden for sommer- og eller vinterdrift av offentlige veier skal gjelde for 5 år av gangen. Kontrakt som inngås har virkning for første vintersesong i kontraktperioden og avsluttes med siste sommersesong i perioden.

Kontrakt kan deles opp i egne kontrakter for henholdsvis vinter- og/eller sommerdrift.

Kontrakt kan videre deles opp i roder og områder.

2. VEIKATEGORIER OG KRITERIER FOR DRIFT

2.1 Veieier

I Leirfjord kommune er det tre ulike eiere og forvaltere av vei.

Disse er:

- Nordland fylkeskommune (fylkesveiene)
- Leirfjord kommune (kommunale veier)
- Private grunneiere (private veier)

Eierskapet til veigrunnen trenger ikke ha sammenheng med veiens status som offentlig eller privat vei. Veglova § 1 definerer inndeling av veier slik: *«Offentlig veg er veg eller gate som er open for allmenn ferdsel og som blir halden ved like av stat, fylkeskommune eller kommune etter reglane i kap. IV. Alle andre vegar eller gater blir i denne lova å rekne for private.»*

2.2 Veifunksjon

Veiene kan videre deles opp utfra funksjon:

- Hovedveier (H)
- Samleveier (S)
- Adkomstveier (A)
- Gang- og sykkelveier (G)
- Andre private veier eller bygdeveier

Eksisterende bruer/kulverter er ikke bestemmende for veiens funksjon eller om den er offentlig eller privat.

2.3 Hovedveier

Hovedveier skal dekke behovet for transport mellom kommuner, distrikter og områder. Antall avkjørsler skal være begrenset og anlegges i henhold til krav i håndbok N100. Det vil blant annet si at tilstrekkelig sikt fra avkjørselen og riktig stigningsforhold på avkjørselen må oppnås.

I Leirfjord kommune defineres hovedveier som dagens fylkesveier. Disse eies, driftes og forvaltes av Nordland fylkeskommune.

2.4 Samleveier

Samleveier er forbindelsesveier innenfor distrikter og områder. Samleveiene forbinder adkomstvegene med hovedveiene, og har en oppsamlings- og fordelingsfunksjon. Avkjørsel til samleveier kan tillates etter søknad og nærmere vurdering.

I Leirfjord kommune defineres samleveier ut fra kriteriene nedenfor, som kommunale veier. Grunneier kan være kommunen og/eller private. Kommunen er uansett ansvarlig for sommer- og vinterdrift.

2.5 Adkomstveier

Adkomstveier har primært adkomstfunksjon. Det kan være adkomst til boliger, forretninger o.l.

I Leirfjord kommune defineres i utgangspunktet adkomstveier som private veier der brukerne er ansvarlig for sommer- og vinterdrift med de unntak som framkommer av kriteriene nedenfor.

2.6 Kriterier for kommunal drift av samle- og adkomstveier

2.6.1 Minimumskrav for kommunal drift

- Veien må ha utgangspunkt i hovedvei eller samlevei
- Veien må ha godkjent snuplass (evt. veikryss med godkjent utforming i de tilfeller veien ikke er tilknyttet hovedvei eller samlevei i begge ender)

- Uregulert vei må ha minimum 300 **600** meters lengde ha minst 2 **3** boligavkjørsler til helårsbolig i bruk, eller være tilknyttet minst to adkomstveier som betjener helårsbolig i bruk (**fast bopel**), offentlige formål **og/**eller næringsformål
- Veien kan ikke være regulert til privat vei gjennom reguleringsplan
- Det finnes ikke alternativ vei som løser behov knyttet til helårsbolig i bruk, offentlige formål eller næringsformål

2.6.2 Andre forhold som tilsier kommunal drift

- Veien er regulert til kommunal vei og overtatt av kommunen (ferdigattest)
- Veien betjener offentlige tjenestetilbud/formål
- Veien er av beredskapsmessig betydning
- Veien trafikkeres av buss
- **Veier med bru hvor eierskap til bru er uavklart. Som hovedregel kun til og med bru.**
- Det er gjort særskilt vedtak om kommunal overtakelse

Samleveier og/eller adkomstveier i eller mellom hyttefelt er ikke gjenstand for kommunal drift

2.6.3 Avvik fra kriteriene

- **Kommunestyret kan avvike fra kriteriene og vedta kommunal drift av privat vei. Forutsetter finansiering i samme vedtak.**

2.7 Kommunale og fylkeskommunale gang- og sykkelveier

Godkjente gang- og sykkelveier skal primært brukes av myke trafikanter. Unntaksvis kan gang- og sykkelveier benyttes som adkomst for et begrenset antall boliger.

I Leirfjord kommune defineres godkjente gang- og sykkelveier som offentlige veier som vedlikeholdes av enten Nordland fylkeskommune for fylkesveier, eller Leirfjord kommune for kommunale veier.

2.8 Parkeringsplasser mv.

Parkeringsplasser eller lignende arealer i tilknytning til kommunal vei anses som kommunale der arealbruken er fastsatt gjennom reguleringsplan, eller der det er gjort særskilt vedtak om kommunal opparbeidelse eller vedtak om vedlikehold/overtakelse.

Parkeringsplasser i tilknytning til næringsvirksomhet er private.

2.9 Private veier

Private veier skal i hovedsak driftes av eierne/brukerne/interessentene til veiene med mindre det er gjort særskilt vedtak om kommunal overtakelse.

Adkomstveier til næringsområder er i utgangspunktet private med mindre det er gjort særskilt vedtak om kommunal overtakelse.

Veier som utelukkende går til hyttefelt eller internt i hyttefelt er alltid å anse som private veier.

3. KLASSIFISERING AV VEIER

Behovet for kommunalt vedlikehold av veier skal kontinuerlig være under kritisk vurdering. Dette innebærer at vedlikeholdet og eierskapet til en veistrekning kan endres i løpet av planperioden, dersom for eksempel arealbruken langs veien endres. Det gjøres i så fall særskilt vedtak for den aktuelle veistrekningen.

Overtakelse eller nedlegging av kommunal vei kan tidligst iverksettes for påfølgende sesong (vinter/sommer). Kommunestyret fatter vedtak om overtakelse eller nedlegging av vei etter innstilling fra formannskapet.

Klassifisering av vei skal registreres i NVDB.

Praktiseringen av retningslinjene administreres av rådmannen **kommunedirektøren**.

3.1 Overtakelse av privat vei

Ansvar for veier i regulerte områder kommer som følge av planvedtak og etablering/formell overtakelse av veier regulert til offentlig formål, jfr. plan- og bygningsloven § 18-1, femte ledd.

Kommunen kan gjøre vedtak om å ta opp privat veg som kommunal veg. Selv om et slikt vedtak ikke er gjort, er en vei å regne for kommunal vei når kommunen har tatt over vedlikeholdet, jfr. veglova § 5.

Forutsetningen for at kommunen skal påta seg drift- og vedlikehold av private veistrekninger, betinges av at den aktuelle veistrekningen har en tilstrekkelig standard som ikke krever ekstraordinært vedlikehold/oppgradering. Veien må overtas gjennom vedtak og grunneiere som er registrert i matrikkelen tilskrives.

3.2 Nedlegging av kommunal vei

Dersom en vei ikke lenger tjener en funksjon som kommunal vei, kan veien legges ned, jfr. veglova § 7. Det er ikke krav til teknisk oppgradering av vei knyttet til nedlegging og utlegging som privat vei etter veglova § 8.

Ved nedlegging av kommunal vei, tilskrives matrikulerte grunneiere.

3.3 Klagebehandling

Det er en rettsoppfatning at det ikke er klageadgang i de tilfeller kommunestyret direkte vedtar å oppta en vei i uregulert område som kommunal vei etter vegloven § 5 andre ledd. Den samme rettsoppfatningen er praktisert dersom kommunestyret finner å måtte nedlegge en kommunal vei i henhold til vegloven § 7 tredje ledd.

Kommunestyrets vedtak av retningslinjer og kriterier kan ikke påklages.

4. STANDARDKRAV

4.1 Standardkrav til vei

Disse retningslinjene inneholder ikke spesifikke standardkrav til vei eller veianlegg. Leirfjord kommune tar utgangspunkt i vegnormalen N100 for vurdering av standardkrav.

4.2 Standardkrav til vedlikehold

Standardkrav til veivedlikeholdet framkommer av den til enhver tid inngåtte vedlikeholdskontrakt og er spesifikk for de ulike rodene.

4.3 Andre bestemmelser

Personer som for eksempelvis av sosiale- eller helsemessige årsaker, må ha kommunal hjelp til vedlikehold og drift av vei, behandles som enkeltsak av den offentlige virksomhet som kan dokumentere det ekstraordinære behovet.

5. VEDLEGG

- Veiliste, med prisskjema 2026
- Kart som viser hvordan endringene påvirker kommunalt vedlikehold av vei